

Europos Sąjungos būstinėje pabuvojus

Juozas Parnarauskas,
laisvės kovų dalyvis

Tokia jau žmonių prigimtis - vilioja toliai, nematyti kraštai ir ypač tai, kas nauja, reikšminga laisvajai Lietuvai. Neužmirštančios vilniečių doc. dr. Laimos Andrikienės dėka, 34 žmonių grupei teko birželio 6 - 17 dienomis pabuvoti Europos Sąjungos (ES) būstinėse Strasbūre, Briuselyje. Prieš penkiolika metų tik maža dalis meno, mokslo, spaudos atstovų gaudavo teisę trumpam išvykti iš "rojaus šalies" į "pūvančio" kapitalizmo vieną ar kitą šalį, žinoma, - su tam tikrų prielipų palyda. Malonu, kad dr. Laima Andrikienė puikiai supranta penkis dešimtmečius po "geležine uždanga" gyvenusius lietuvičius, kuriems smalsu pamatyti savo akimis tą pasaulį, kuris buvo už sovietinio "horizonto".

Patogaus autobuso ir puikaus gido Vytauto Bikulčiaus informatyviais komentarais paakinami, nuriedėjome beveik du tūkstančius kilometrų Lenkijos, Vokietijos, Čekijos, Prancūzijos, Belgijos, Liuksemburgo keliais. Žinoma, išpūdziai visada spalvinami individualiais jausmais, suvokimais, įsimintinumais. Todėl mėginsiu šį tą pasakyti apie mūsų kelionės pagrindinę tikslą ir objektą - ES Parlamentą, jo institucijas.

ES-je šiuo metu yra 25 valstybės, kuriose gyvena virš 450 milijonų gyventojų. Europos Taryba (ET) jungia 45 Europos valstybes. Tik vienintelė Baltarusija liko nuošalyje. ET-je visos jos narės turi po vieną teisę, kurie sudaro ET Žmogaus teisių teisumą.

Vokietijos-Prancūzijos pasienyje jau Romos imperijos laikais garsioje kryžkelių vietovėje buvo svarbus (Kauno dydžio) Strasbūro miestas, garsus be kito ko gausybe ... gandrų.

Taigi - apie mūsų išvykos svarbiausią objektą - Europos parlamentą (EP). EP didžiulėje amfiteatro formos salėje posėdžiauja 732 parlamentarai. Posėdžius gali stebėti salės balkonuose gal tūkstantis žmonių. Oficialiomis parlamente pripažinta 20 kalbų, tačiau galima užsisakyti, žinoma, nepigiai vertėjus iš kitų kalbų. Per metus EP posėdžiauja 12 kartų po keturias dienas. Ką sprendžia EP? Jis priima ES teisės aktus, vykdo biudžeto priežiūrą bei kontrolę. EP daugiausia, 99 narius turi Vokietija. Lietuva turi 13 narių. Narių skaičius skirstomas pagal esamą gyventojų skaičių valstybėje. EP veikia 8 politinės frakcijos. Į tas frakcijas yra pasiskirs-

tę visi europarlamentarai. Frakcijose svarstomi ir rengiami siūlymai. Parlamentarai frakcijose nėra pastovūs, nes jie posėdžiauja tokiose frakcijose, kurios tuo metu svarsto jiems rūpimus klausimus. Todėl EP sesijoje parlamentaras gali kalbėti tik dvi minutes, o lyderiai - penkias. EP yra 30,3 proc. narių moterų. Viso EP institucijose dirba apie 10 tūkst. darbuotojų. Valstybės, ES narės EP išlaikymui moka 1,07 proc. nuo savo bendro vidaus produkto pajamų. Medžiagos EP posėdžiams parengimas kainuoja apie 140 mln. Lt per metus. EP dokumentus rengia pastoviai dirbantis Liuksemburge 4 tūkstančių darbuotojų kolektyvas.

Kaip bendrauja Lietuvos atstovai, išsiskirstę po įvairius EP komitetus, frakcijas, komisijas? Laimos Andrikienės žodžiais, dirbama draugiškai. Laikas nuo laiko susirenkama (būtinai kartą per mėnesį), pasitariama. Be to, į personalines dėžutes įdedami lapeliai su apibendrinta nuomone, kaip kuriuo klausimu balsuoti. Europarlamentarai Vytautas Landsbergis ir Laima Andrikienė EP dirba Užsienio reikalų komitete, kur sprendžiami saugumo ir gynybos bei žmogaus teisių klausimai. Čia kalbama ir apie komunistinės ideologijos nusikaltimus žmonijai, okupacijų žalą tautų likimui, savitumui. Laima Andrikienė ypač aktyviai 2005 m. kovo mėnesį veikė EP Užsienio reikalų komitete, kai buvo rengiamos pataisos dokumentuose apie ES ir Rusijos santykius.

Reikia pažymėti, kad europarlamentarų gyvenimėlis nėra kurortinio stiliaus poilsėlis... Parlamentarai tris mėnesius dirba Strasbūre, o septynis - Briuselyje (400 kilometrų nuo Strasbūro). Tik du mėnesius per metus gyvena ir dirba Lietuvoje. Tiesa, ES parlamentarai vieną kartą per tris mėnesius savaitę gali vykti dirbti į savo šalį, kad galėtų stebėti savo šalies žmonių gyvenimą, išgirsti pageidavimus, stebėti vyriausybės veiklą, o per savo patikėtinius miestuose ir rajonuose - išsiaiškinti aktualijas. Pasak europarlamentarės, padirbėti ir po saulutės laidos nėra retas atvejis...

Šiuo metu europarlamentaras iš Lietuvos uždirba į mėnesį apie 16000 Lt. Turint omenyje galimą ES narių-valstybių ekonominį kilimą, nuo 2008 - 2009 metų planuojama mokėti iki 24000 Lt.

Deja, ne visi mūsų tautos atstovai EP-e prisimena savo tautiečius-rinkėjus Lietuvoje ir organizuoja su jais susitikimus, kviečiasi... Grupelė Vilniaus Antakalnio, Senamiesčio, Žirmūnų, Fabijoniškių ir pilaitės Tėvynės Sąjungos narių doc. Laimos Andrikienės geranoriškumo ir rūpesčio dėka pabuvojo EP rūmuose, stebėjo europarlamentarų posėdį, sužinojo ką ir kaip dirba mūsų išrinkti atstovai. Esame dėkingi europarlamentarei doc. Laimai Andrikienei.

**Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga,
Krašto apsaugos būviulių klubas ir
"Varpo" redakcija
SVEIKINA SUKAKTUVININKUS:**

**veiklią visuomenininkę Mariją Šironienę,
buvusį "Varpo" redaktorių Algirdą Kratulį
ir Stasę Vaineikienę,
jai suteikus Laisvės kovų dalyvės statusą.**